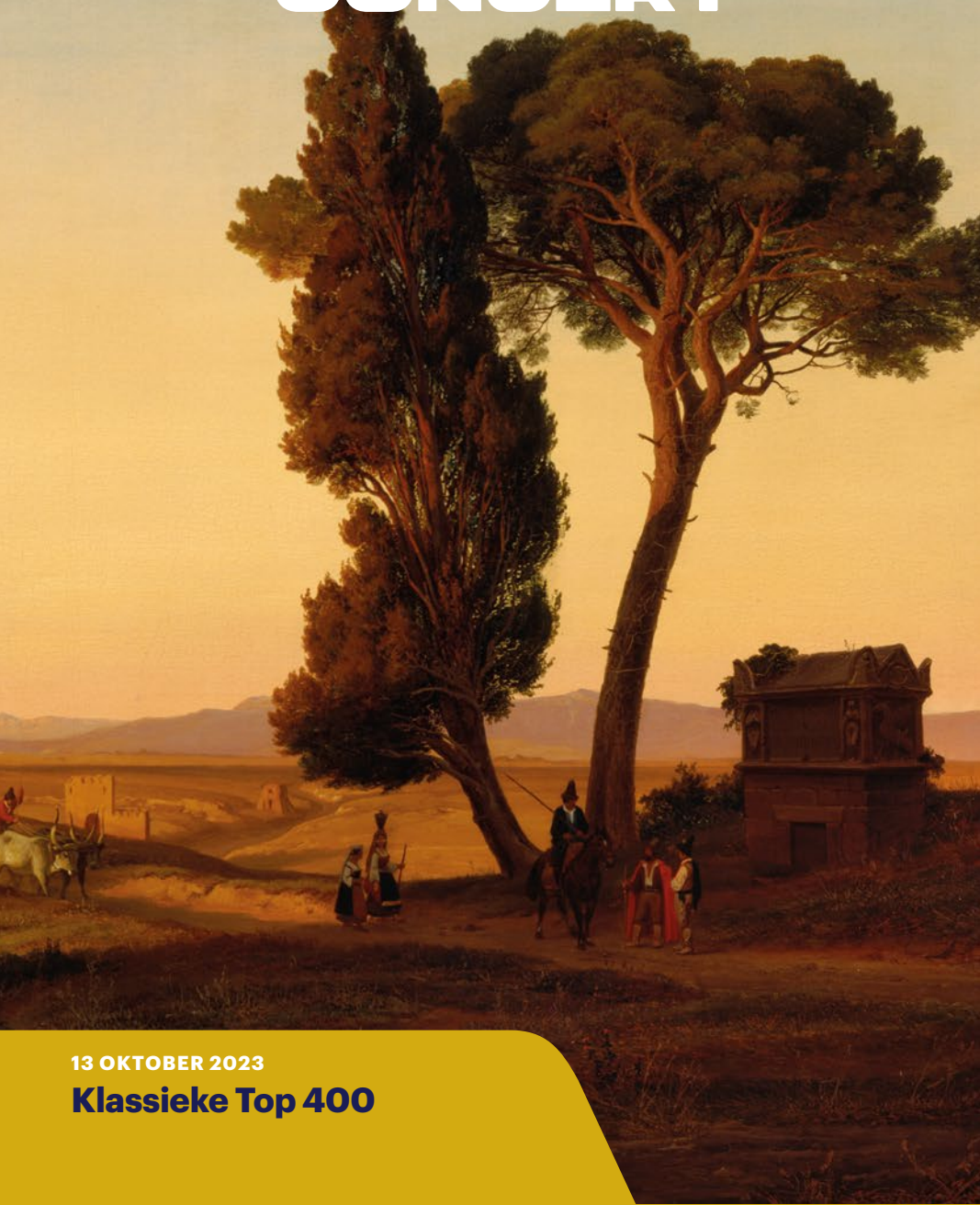

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

13 OKTOBER 2023

Klassieke Top 400

Welkom bij het AVROTROS Vrijdagconcert de mooiste start van uw weekend!

In TivoliVredenburg én in talloze huiskamers via NPO Klassiek, luidt onze concertserie al decennialang het weekend in. Er klinkt een rijke variatie aan klassieke meesterwerken, onbekende composities van bekende componisten, Nederlandse muziek en premières. Onze vaste bespelers, het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor, worden afgewisseld door verschillende gastoptredens van Nederlandse en buitenlandse orkesten, ensembles en solisten. Pianist Hannes Minnaar is dit seizoen *artist in residence* in de serie AVROTROS Vrijdagconcert.

Een rode draad die door de concerten loopt is het thema Wanderlust: het verlangen om te reizen, verre oorden te zien en je horizon te verbreden. Het is de verzuchting in Schuberts *Lied Der Wander: Dort wo du nicht bist, dort ist das Glück*. Maar het is ook de innerlijke reis van Mahler, in zijn *Lieder eines fahrenden Gesellen*.

Wij nemen u graag mee op reis vanuit uw stoel, elk concert weer. We verheugen ons op muzikale reizen door de tijd, naar nieuwe werelden, langs onbekende landschappen. Laten we op reis gaan aan de hand van de mooiste klanken: bekend of gloednieuw. Gaat u mee?

Namens AVROTROS, Stichting Omroep Muziek, NPO Klassiek en TivoliVredenburg wensen wij u veel luisterplezier en hopelijk tot ziens!

Concertlocatie

TivoliVredenburg
Vredenburgkade 11
3511 WB Utrecht

Kaartverkoop en reserveren

Kaarten koopt u via de kassa van TivoliVredenburg (030 231 45 44) of online (www.tivolivredenburg.nl/avrotros-vrijdagconcert) en u krijgt een compleet overzicht). Meer informatie vindt u ook op www.avrotrosvrijdagconcert.nl.

Informatie programmering & reacties

- www.avrotrosvrijdagconcert.nl
- AVROTROS Vrijdagconcert
- @vrijdagconcert
- [vrijdagconcert.avrotros](https://www.instagram.com/vrijdagconcert.avrotros)
- AVROTROSVrijdagconcert

Postadres

AVROTROS Vrijdagconcert
Postbus 2
1200 JA Hilversum

Omslagbeeld: Pierre Louis Dubourcq, *Landschap in de omgeving van Rome*, ca. 1843, Amsterdam Museum, legaat C.J. Fodor, foto Amsterdam Museum.

AVROTROS
VRIJDAG
CONCERT

Welkom

bij het Klassieke Top 400 Concert van NPO Klassiek!

Het doet me veel plezier om samen met u een afwisselende en verrassende avond te beleven. Het Radio Filharmonisch orkest o.l.v. Chloe Rooke werkt samen met het Nationaal Vrouwen Jeugdkoor in een programma van bekende werken en nieuwe ontdekkingen.

Dit concert is de feestelijke afsluiting van de Klassieke Top 400, een week vol klassieke hoogtepunten van en voor onze luisteraars. Een reis doorheen meer dan 1000 jaar muziek in de meest uiteenlopende gedaanten: van orgel tot opera, van kamermuziek tot groot symfonisch werk. Kortom, een sprankelende week vol prachtige muziek die je raakt, inspireert en herinneringen tot leven brengt.

Iets gemist? Alles is terug te luisteren via www.npoklassiek.nl/top400

Ik wens u een mooie avond!

Hartelijke groet,

Simone Meijer
Zendermanager NPO Klassiek

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

VRIJDAG 13 OKTOBER 2023, 20.15 UUR

TivoliVredenburg Grote Zaal, Utrecht

KLASSIEKE TOP 400

Radio Filharmonisch Orkest
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor
Chloe Rooke dirigent
Irene Verburg koordirigent

Nadia Wijzenbeek viool
Hans Wolters oboe d'amore
Solisten uit het **Nationaal Vrouwen**
Jeugdkoor
Ab Nieuwdorp spreekstem

JEAN SIBELIUS 1865-1957
Finlandia opus 26 (1899/1900)

HILDEGARD VAN BINGEN 1098-1179
uit: **Symphonia armonie celestium**
revelationum (ca. 1153-58)
O virtus sapientiae

SIMEON TEN HOLT 1923-2012
Fragment uit Canto ostinato (1976)
(bewerking: Anthony Fiumara)

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY
1809-1847
uit: **Elias opus 70** (1846)
Hebe deine Augen auf (koorsolisten uit het
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor)

JOSEPH BOLOGNE CHEVALIER DE
SAINT-GEORGE 1745-1799
Ouverture **L'amant anonyme** (ca. 1780)

JOHANN SEBASTIAN BACH 1685-1750
uit: **Matthäus passion BWV 244** (1727)
Erbarme dich (viool en oboe d'amore solo)

ANTONIO VIVALDI 1678-1741
uit: **Gloria RV 589** (mogelijk 1715)
Gloria in excelsis Deo

AVROTROS VRIJDAGCONCERT

PAUZE

KARMIT FADAEEL *1996
uit: **Drieluik voor orkest** (2022)
II. Djahe
III. Magie des Paillettes

GABRIEL FAURÉ 1845-1924
Cantique de Jean Racine opus 11 (1865),
versie voor vrouwenkoor, harp en strijkers

LUDWIG VAN BEETHOVEN 1770-1827
uit: **Symfonie nr. 7 opus 92** (1812)
IV. Allegro con brio

JOHN WILLIAMS *1932
Schindler's List: Main theme (1993)

ANTONÍN DVOŘÁK 1841-1904
uit: **Slavische dansen opus 72** (1886/1887)
VI. Starodávny
VII. Kolo

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY
A Midsummer Night's Dream, opus 61
(1826/1842)

Beethovens *Symfonie nr. 7* en Mendelssohns *Musik zu Ein Sommernachtstraum* worden op 15 oktober om 11.00 uur ook uitgevoerd tijdens het Zondagochtendconcert in het Concertgebouw in Amsterdam. Dit concert is live te beluisteren via NPO klassiek. Presentatie: Hans van den Boom, zie ook npoklassiek.nl

Ook dit concert is live te beluisteren en te bekijken via NPO Klassiek, zie ook npoklassiek.nl
Presentatie: Leonard Evers

AVROTROS

De klassieke TOP 400

De Klassieke Top 400 op NPO Klassiek is ongetwijfeld de beste manier om over de hele linie kennis te maken met de veelzijdigheid van klassieke muziek. Niet alleen is de mooiste muziek bijeen gebracht, ook is het een muzikale reis die alle tijdperken beslaat van de late Middeleeuwen tot vandaag de dag. Zo biedt het een prachtige gelegenheid om uit te vinden welke muziek uit welk tijdperk het beste bij u past.

Het Klassieke Top 400 Concert is de perfecte afspiegeling van deze klassieke lijst en brengt de schoonheid uit vele van die tijdperken live in de concertzaal en vormt zo een heerlijke slingerweg door de muziekgeschiedenis die vandaag begint bij het trotse Finlandia van **Jean Sibelius**.

De Fin bewees met dit symfonisch gedicht uit 1899 op de drempel van de twintigste eeuw dat de laatromantische muzikale taal nog veel te bieden had; hij zou er zelf tot aan zijn laatste symfonie, de *Zevende* uit 1924, op doorborduren.

Strijdlid

De Finse componist schreef het symfonisch gedicht *Finlandia* in 1899 ter ondersteuning van een demonstratie voor persvrijheid van het onder Russische censuur zwoegende Finland. Vooral het laatste gedeelte, de ook zelfstandig uit te voeren hymne *Finlandia*, kreeg haast mythische betekenis voor de Finse zaak. Een bewogen lied dat het gek genoeg schopte tot het volkslied van de Afrikaanse republiek Biafra, die slechts kortstondig bestond in de jaren zeventig. De Russische autoriteiten voelden direct nattigheid bij dit symfonisch gedicht en verboden de componist bij de première op 4 december 1899 om de titel *Finlandia* te gebruiken. Het mocht niet baten: het werk groeide niet alleen uit tot het strijdlid voor de Finse autonomie, het werd ook wereldwijd het bekendste werk van de Finse bard.

Extatische visioenen

Het lijkt een grote sprong om van het Finland van Sibelius terug te gaan naar de middeleeuwen van **Hildegard von Bingen**, maar het voordeel van goede klassieke muziek is dat het tijdloos is. Bovendien hebben de extatische melodieën van Von Bingen en de urgentie van Sibelius wel iets van elkaar weg. Verder staat de twaalfde-eeuwse Duitse benedic-

Radio Filharmonisch Orkest

De kracht van Von Bingen was dat ze zich nergens wat van aantrok.

tijnse abdis model voor de vrouwelijke componisten die zowel in de Klassieke Top 400 als in de muziekgeschiedenis behoorlijk ondervertegenwoordigd zijn. Componeren, en zeker het schrijven van religieuze werken, was in de patriarchale orde van de westerse wereld nu eenmaal mannenwerk. De kracht van Von Bingen was dat ze zich nergens wat van aantrok. Niet alleen haar Godsbeleving week af van de pauselijke decreten, ook lapte ze in haar muziek de regels van de kerk enigszins aan haar laars. Het resultaat, zoals de hymne *O virtus sapientiae*, is conform haar extatische visioenen muziek die de luisteraar direct bij de lurven pakt en meeslept naar hogere sferen. Niet voor niets is Von Bingen de eerste vrouwelijke componist in de geschiedenis die met naam en toenaam is overgeleverd.

Meditatieve kracht

Ook een van de meesterwerken uit de tweede helft van de twintigste eeuw kan extatisch zijn. Wie meegaat in een volledige, soms uren durende, uitvoering van *Canto Ostinato* van **Simeon ten Holt**, raakt zonder veel moeite in een meditatieve trance. Het werk dat in 1979 in de Ruïnekerk in Bergen in première ging in een versie voor vier piano's en dat sindsdien uitgroeide tot een haast mythische status, was een reactie van de Nederlandse componist op het serialisme van na de Tweede Wereldoorlog. Vele componisten gooiden in die tijd de traditionele regels overboord en gingen werken met andere toonreeksen

Jean Sibelius

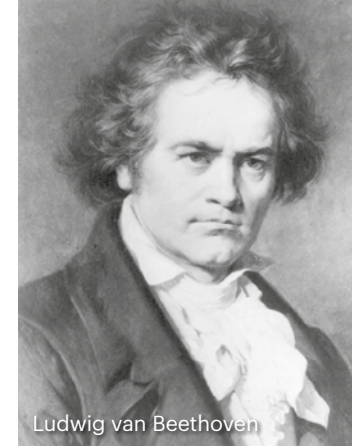

Hildegard von Bingen

Simeon ten Holt

Felix Mendelssohn

Ludwig van Beethoven

Joseph Bologne, Chevalier de Saint-Georges

dan de traditionele toonladders. Ook ritmische en andere muzikale zaken werden in reeksen (series) geordend. De muziek die men daarmee genereerde was voor velen niet welluidend en vooral onbegrijpelijk. Ten Holt keerde zich af van deze 'bureaumuziek' en ging terug naar de basis, een simpel en welluidend motief dat in vele verschijningsvormen steeds herhaald werd. Het resultaat is een web van herkenning waarin steeds weer andere accenten naar voren komen. Ook in de georkestreerde versie van de Nederlandse componist Anthony Fiumara blijft de meditatieve kracht van *Canto Ostinato* overeind.

Bachadept

Ten Holt greep met zijn werk terug op de muzikale taal en de toonladders die sinds de barokke periode van **Johann Sebastian Bach** en **Antonio Vivaldi** zowel de religieuze als de wereldse muziek beheersten. Dat het met dit materiaal eindeloos variëren is, blijkt wel uit het blokje muziek dat zich van de vroege romantiek via de klassieke periode van Mozart en Beethoven naar de tijd van Bach slingert. Het prachtige *Hebe deine Augen auf* uit het oratorium *Elias* van **Felix Mendelssohn** is daarbij een vroeg-negentiende-eeuwse invulling van hoe Johann Sebastian Bach zo'n honderd jaar na zijn beroemde *Matthäus Passion* gecomponeerd zou hebben. Mendelssohn was niet alleen de herontdekker van de *Matthäus Passion*, hij was ook daadwerkelijk een groot Bachadept. Waar in Bachs tijd vooral de meerstemmigheid belangrijk was, waarbij elke melodie een of meerdere zogenaamde tegenmelodieën heeft (denk aan die prachtige soloviool die in de aria *Erbarme dich* uit de *Matthäus Passion* een duet met de stem lijkt aan te gaan), werd in de klassieke tijd de melodie met akkoordbegeleiding weer steeds belangrijker. Ook de muzikale vormen veranderden. Zo namen de sonate en de symfonie de plek in van de suite en het zogenaamde concerto grosso.

De Klassieke Tijd

Vandaag wordt deze klassieke tijd niet alleen gerepresenteerd door de finale uit de *Zevende symfonie* van **Ludwig van Beethoven**, maar ook door de Overture *L'amant anonyme* van **Joseph Bologne, Chevalier de Saint-Georges**. Deze sinds kort weer in de aandacht staande tijdgenoot van Mozart behoort tot de in de geschiedenis behoorlijk ondergewaardeerde componisten van kleur. De laatste jaren is er meer aandacht voor deze componisten, die vaak ten onrechte naar de marges van de muziekgeschiedenis zijn verdwenen. Joseph Bologne was niet alleen een vrij man van kleur in de achttiende eeuw, maar ook de eerste bekende gekleurde componist in de Europese muziekgeschiedenis. Hij was de zoon van George Bologne de Saint-Georges uit de Franse kolonie Guadeloupe en een tot slaaf gemaakte moeder. Bologne erkende zijn buitenechtelijke zoon en zorgde voor een degelijke opvoeding en opleiding. Hoewel hij de graad van kolonel haalde in het Franse leger, was de muziek zijn grote passie. Hij schopte het zelfs tot dirigent van de Parijse Opera, wat uiteindelijk in die tijd op zoveel weerstand stuitte dat hij zich maar verder ging toewijden op het componeren van opera's zoals *L'amant anonyme* uit 1780.

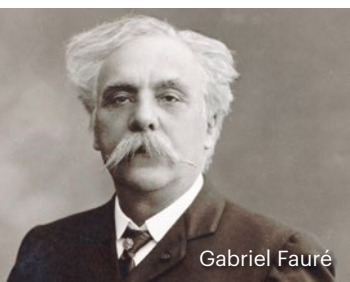
—

Zo namen de sonate en de symfonie de plek in van de suite en het zogenaamde concerto grosso.

Volksmuziek

Dat de muzikale taal die in de tijd van Mozart de standaard werd, vele kleuren heeft, bleek later in de negentiende eeuw. Waar Mendelssohn nog even speels een kleurrijk, zoals in zijn toneelmuziek bij Shakespeares *Een Midzomernachtsdroom*, doorging op de weg van Mozart en Beethoven, werd vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw de

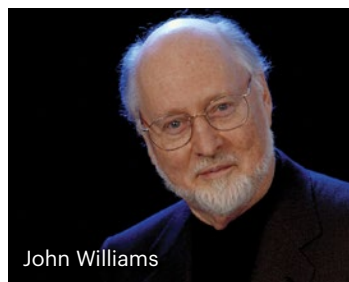

Gabriel Fauré

Karmit Fadael

John Williams

eigen muziek, de couleur locale van een land steeds belangrijker. Dit nationalisme in de muziek werd bijvoorbeeld gepropageerd door **Antonin Dvořák** die aan het einde van de negentiende eeuw zelfs de Amerikaanse componisten leerde dat ze te rade moesten gaan bij de volksmuziek van hun eigen land. Dvořák gaf zelf het voorbeeld met bijvoorbeeld zijn *Slavische dansen* die een heel andere sfeer hebben dan de Franse slag die de destijds negentienjarige **Gabriel Fauré** in zijn *Cantique de Jean Racine* voor koor en orgel uit 1864 hanteerde. Die traditionele toontaal, die niet alleen een groot deel van de klassieke muziekgeschiedenis beheerst, maar ook het merendeel van de hedendaagse popmuziek, is ondanks de avantgardistische stromingen in de muziek van na de Tweede Wereldoorlog ook in deze tijd nog steeds aanwezig en bewijst nog steeds nieuwe muziek te kunnen genereren die direct aanspreekt. Neem **John Williams** die met zijn filmmuziek, zoals het thema uit *Schindler's List*, vele stukken heeft gemaakt die ook zonder de film voortleven. Of neem, nog dichterbij, **Karmit Fadael**. Deze Israëlisch-Nederlandse componiste kleurt de traditionele Westerse toonladders met middeleeuwse en Arabische invloeden en scheidt daarmee, zoals in *Djahe* en *Magie des Paillettes* uit het in 2022 voor Phion geschreven *Drieluik voor Orkest*, betoverende verhalen die zo uit de *Sprookjes van 1001 Nacht* lijken te komen. Schitterende muziek die nog niet in de Klassieke Top 400 staat, maar die wel vertelt dat de klassieke muziek springlevend is en nog steeds partituren voortbrengt die direct het hart van de luisteraar weten te raken.

En daar gaat het uiteindelijk allemaal om.

TEKST: PAUL JANSSEN

AVROTROS

npoklassiek

MET DE PAPLEPEL INGEGOTEN

PODCAST

Sommige families lijken wel broedplaatsen voor klassieke muzikanten.

Binnen één gezin maken meerdere getalenteerde familieleden furor in de klassieke muziek. Wat is hun geheim?

In de nieuwe podcast 'Met de paplepel ingegoten' gaat Selma van Dijk in gesprek met bekende muzikale families. Van kleins af aan werden zij, net als Selma, omringd door muziek. In de podcast probeert ze te ontraadselen of de uitzonderlijke muzikaliteit te danken is aan aanleg of opvoeding, aan nature of nurture. Zit muziek maken gewoonweg in hun DNA of... is het met de paplepel ingegoten? Het antwoord is de komende weken te horen op je favoriete podcastplatform of via npoklassiek.nl/podcasts.

Luister hier: npoklassiek.nl/podcasts/met-de-paplepel-ingegoten

Gezongen TEKSTEN

HILDEGARD VAN BINGEN

Symphonia armonie celestium revelationum

O virtus sapientiae
O virtus Sapientiae,
quae circuiens circuisti
comprehendendo omnia
in una via, quae habet vitam,
Tres alas habens,
quarum una in altum volat,
et altera de terra sudat,
et tertia undique volat.
Laus tibi sit, sicut te decet,
O Sapientia.

O kracht van wijsheid,
die ronddraaiend
alles omvat,
in één beweging,
die leven heeft,
die drie vleugels heeft,
waarvan er één hoog vliegt,
de tweede uit de aarde opstijgt,
en de derde overal rondvliegt.
Geprezen zij u, zoals het u betaamt.
O Wijsheid.

FELIX MENDELSSOHN Elias opus 70

Hebe deine Augen auf

Tekst: uit Psalm 121

Hebe deine Augen auf zu den Bergen,
von welchen dir Hilfe kommt.
Meine Hilfe kommt vom Herrn,
der Himmel und Erde gemacht hat.
Er wird deinen Fuß nicht gleiten lassen,
und der dich behütet, schläft nicht.

Sla je ogen op naar de bergen
van waaruit je hulp komt.
Mijn hulp komt van de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft.
Hij zal je voet niet laten uitglijden,
en hij die je bewaakt, zal niet slapen.

ANTONIO VIVALDI Gloria *Gloria in excelsis Deo*

Gloria in excelsis Deo

Eer aan God in den hoge

GABRIEL FAURÉ Cantique de Jean Racine

Tekst: Jean Racine (1639-1699)

Verbe, égal au Très-Haut, notre unique
espérance,
Jour éternel de la terre et des cieux,
de la paisible nuit nous rompons le silence:
Divin Sauveur, jette sur nous les yeux.
Répands sur nous le feu de ta grâce puissante,
que tout l'enfer fuie au son de ta voix;
Dissipe le sommeil d'une âme languissante
qui la conduit à l'oubli de tes lois.
O Christ, sois favorable à ce peuple fidèle,
pour te bénir maintenant rassemblé;
Reçois les chants qu'il offre à ta gloire
immortelle,
et de tes dons qu'il retourne comblé.

Woord, gelijk aan de Allerhoogste, onze
enige hoop,
eeuwig licht van hemel en aarde,
wij verbreken de stilte van de vredige nacht:
Goddelijke Redder, richt uw oog op ons.
Spreid het vuur van Uw machtige genade
over ons uit,
zodat de ganse hel vlucht op het horen van
Uw stem;
Verstoort de slaap van aftakelende zielen,
die hen ertoe leidt Uw wetten te vergeten.
O Christus, ontferm U over dit vrome volk,
nu bijeengekomen om U te loven,
Ontvang de liederen die het zingt tot Uw
eeuwige glorie,
moge het heengaan vervuld van Uw gaven.

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY Musik zu Ein Sommernachtstraum opus 61

Tekst: William Shakespeare

Finale

Oberon

Through the house give glimmering light,
By the dead and drowsy fire:
Every elf and fairy sprite
Hop as light as bird from briar;
And this ditty, after me
Sing, and dance it trippingly.

Titania

First, rehearse your song by rote
To each word a warbling note.
Hand in hand, with fairy grace
Will we sing, and bless this place

Song

Thro' this house give glimmering light,
By the dead and drowsy fire:

Geef door het huis glinsterend licht,
Bij het dode en slaperige vuur:
Elke elf en sprookjesgeest
Spring zo licht als een vogel van de struik;
En dit deuntje, na mij
Zing en dans trippelend.

Oefen eerst je liedje uit het hoofd
Bij elk woord een kwetterende toon.
Hand in hand, met sprookjesachtige gratie
Zullen we zingen en deze plek zegenen

Geef door het huis glinsterend licht,
Bij het dode en slaperige vuur:

Gezongen TEKSTEN

Every elf and fairy sprite
Hop as light as bird from briar;
And this ditty, after me
Sing, and dance it trippingly.

Solo 1st Fairy

First, rehearse your song by rote
To each word a warbling note.
Hand in hand, with fairy grace
Will we sing, and bless this place.

Oberon

Now, until the break of day,
Through this house each fairy stray.
To the best bride-bed will we,
Which by us shall blessed be;
And the issue there create
Ever shall be fortunate.

So shall all the couples three
Ever true in loving be;
And the blots of Nature's hand
Shall not in their issue stand;
Never mole, hare lip, nor scar,
Nor mark prodigious, such as are
Despised in nativity,
Shall upon their children be.
With this field-dew consecrate,
Every fairy take his gait;
And each several chamber bless,
Through this palace, with sweet peace;
And the owner of it blest
Ever shall (it) in safety rest.
Trip away; make no stay;
Meet me all by break of day.

Song

Trip away; make no stay;
Meet me all by break of day.

Elke elf en sprookjesgeest
Spring zo licht als een vogel van de struik;
En dit deuntje, na mij
Zing en dans trippelend.

Oefen eerst je liedje uit het hoofd
Bij elk woord een kwetterende toon.
Hand in hand, met sprookjesachtige gratie
Zullen we zingen en deze plek zegenen

Nu, tot de ochtendschemering,
Dwaal, feeën, door dit huis.
Naar het beste bruidsbed zullen wij gaan,
Dat door ons gezegend zal worden;
En het nageslacht daar geschapen
Zal altijd gelukkig zijn.

Zo zullen alle drie de paren
Altijd waarachtig in liefde zijn;
En de vlekken van de hand van de Natuur
Zullen niet in hun nageslacht blijven;
Noch moedervlek, hazenlip, noch litteken,
Noch wonderlijk teken, zoals
Veracht bij de geboorte,
Zullen hun kinderen ten deel vallen.
Met deze velddauw geheiligd,
Gaat elke fee zijn weg;
En zegent elke afzonderlijke kamer,
Door dit paleis, met zoete vrede;
En de eigenaar ervan gezegend
Zal altijd veilig rusten.
Ga weg; blijf niet staan;
Ontmoet mij allen bij het ochtendgloren.

Ga weg; blijf niet staan;
Ontmoet mij allen bij het ochtendgloren.

Puck

If we shadows have offended,
Think but this, and all is mended,
That you have but slumber'd here
While these visions did appear.
And this weak and idle theme,
No more yielding but a dream,
Gentles, do not reprehend:
if you pardon, we will mend:
And, as I am an honest Puck,
If we have unearned luck
Now to 'scape the serpent's tongue,
We will make amends ere long;
Else the Puck a liar call.
So, good night unto you all.
Give me your hands, if we be friends,
And Robin shall restore amends

Als wij u, schaduwen, hebben beledigd,
Denk dan maar dit, en alles is weer goed,
Dat je hier slechts hebt geslapen
Terwijl deze visioenen verschenen.
En dit zwakke en nutteloze thema,
Niets meer dan een droom,
Geachte mensen, berisp ons niet:
Als je vergeeft, zullen we herstellen:
En, zoals ik een eerlijke Puck ben,
Als we onverdiend geluk hebben
Om de slangentong te ontlopen,
Zullen we spoedig herstel brengen;
Anders noemt men Puck een leugenaar.
Dus, goedenacht voor jullie allemaal.
Geef me je handen, als we vrienden zijn,
En Robin zal herstel brengen.

Felix Mendelssohn

GEEF OM DE TOEKOMST VAN KLASSIEK

Support klassieke talenten en geef ze het podium dat ze verdienen

AVROTROS zet zich in voor de toekomst van klassieke muziek in Nederland. We bieden jong talent een uniek podium in onze programma's op radio en tv. En nemen met hen hun debuut-cd op.

Sta samen met ons aan de basis van de nieuwe generatie topmusici en word lid. Voor €10,- ontvang je 3x per jaar ons magazine inclusief talent-cd (ook als download).

**WORD LID
10,-
per jaar**

— **Kijk op: [avrotros.nl/geefomklassiek](https://www.avrotros.nl/geefomklassiek)**

AVROTROS

Uitvoerenden

Chloe Rooke dirigent

Chloe Rooke (1996) is assistent dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest. Op de International Conducting Competition Rotterdam (ICCR) van 2021 maakte zij diepe indruk en was ze winnaar van de prijs voor beste uitvoering van hedendaagse muziek. Toen in het seizoen 2022/2023 het Edo de Waart Assistant Conductorship werd ingesteld, was Rooke de eerste die deze aanstelling kreeg toegekend.

Rooke studeerde eerst aan de Royal Academy in Londen en kwam daarna naar Nederland om haar studie te vervolgen bij Jac Van Steen, Kenneth Montgomery, Ed Spanjaard en Antony Hermus. Rooke is artistiek directeur van

Street Orchestra Live, een Engels orkest dat als motto heeft: 'muziek voor iedereen, overal', wat ze waarmaken door te spelen in winkelcentra, parken en ziekenhuizen, verpleeghuizen, gevangenissen en scholen. Chloe Rooke dirigeerde verschillende Nederlandse orkesten, waaronder het Residentie Orkest. Vorig seizoen dirigeerde ze het London Symphony Orchestra bij familieconcerten en maakte ze haar debuut bij het BBC Concert Orchestra.

Irene Verburg koordirigent

Irene Verburg studeerde Hoofdvak Klassieke Zang aan het Koninklijk Conservatorium. Ze won de talentenbeurs van het Nederlands ministerie van OC&W, waarmee ze haar studie voortzette in New York. Ze ontving daarnaast het prestigieuze Bayreuth-stipendium van het Wagnergenootschap. Verburg is een veelgevraagde vocal coach bij koren. Door haar binding met het Nationaal Kinderkoor, waar zij zelf ook als kind begon met zingen, heeft zij zich in het bijzonder gespecialiseerd in de ontwikkeling van jonge stemmen. Irene is dirigent van het Nationaal Jongenskoor. Daarnaast is ze als zangpedagoog verbonden aan de Jong Talent afdeling van het Koninklijk Conservatorium.

Nadia Wijzenbeek viool

Violiste Nadia Wijzenbeek is een internationaal veelgevraagd soliste, kamermusicus en concertmeester. Als lid van het Aronowitz Ensemble was Nadia een BBC New Generation Artist en winnaar van de Borletti-Buitoni Trust Award en heeft ze veel opgenomen voor de BBC, Hyperion en Sonimage. In 2009 werd Nadia concertmeester van het (inmiddels opgeheven) Radio Kamer Filharmonisch Orkest en in 2013 werd ze concertmeester van het Radio Filharmonisch Orkest. Ook is Nadia werkzaam als concertmeester van collectief Ludwig. Nadia is artistiek leider van de Raadhuisconcerten.

Hans Wolters oboe d'amore

Hans Wolters studeerde aan het Utrechts Conservatorium bij Ernest Rombout. Sinds 2007 is hij eerste hoboïst in het Radio Filharmonisch Orkest. Hans was eerste hoboïst in het Zweedse Norrköpings Symfoniorkester, de Kungliga Operan Stockholm, Het Brabants Orkest en het European Union Youth Orchestra. Als solist trad hij o.a. op met het Nationaal Jeugd Orkest, het Concertgebouw Kamerorkest, Het Brabants Orkest en het Orchestre Royal de Chambre de Wallonie. Naast zijn werk in het RFO is Hans Wolters lid van het Farkas Quintet Amsterdam en hoofdvakdocent hobo aan het Codarts conservatorium Rotterdam.

Ab Nieuwdorp spreekstem

Wie Shakespeares Engelse tekst zou moeten voordragen tijdens dit concert was snel beklonken: NPO Klassiek-presentator Ab Nieuwdorp studeerde tuba aan het Koninklijk Conservatorium én Engels aan de Universiteit Utrecht. Tijdens zijn masterfase studeerde en doceerde hij aan de Universiteit van Bristol. Ab presenteert elke werkdag het AVROTROS programma 'De Klassieken' op NPO Klassiek.

Nationaal Vrouwen Jeugdkoor

Het Nationaal Vrouwen Jeugdkoor bestaat uit jonge vrouwen van 16 tot 30 jaar en staat onder artistieke leiding van Irene Verburg en László Nemes. Het koor treedt veelvuldig op met muziek van 1500 tot nu, op professionele podia in binnen- en buitenland. Er wordt regelmatig met internationale gastdirigenten gewerkt. Het Nationaal Vrouwen Jeugdkoor zingt regelmatig in professionele series als de ZaterdagMatinee, de AVROTROS Vrijdagconcerten in TivoliVredenburg en het Zondagochtendconcert onder andere met het Radio Filharmonisch Orkest. In het buitenland trad het koor verschillend malen op het Budapest Festival Orchestra, het Venice Baroque Orchestra en de Berliner Philharmoniker. Ook werden er concertreizen gemaakt naar Japan, Spanje, Frankrijk, België, Zwitserland en Denemarken. Eerder dit jaar won het koor nog de Concertgebouw Young Talent Award.

Radio Filharmonisch Orkest

Het Radio Filharmonisch Orkest is bij uitstek de ambassadeur voor nieuwe en onbekende muziek in Nederland en daarbuiten. Elke week laat het orkest publiek in de grote concertzalen van Nederland en talloze mensen thuis via radio en internet genieten van meesterwerken uit de klassieke muziek.

CHEF-DIRIGENT Karina Canellakis • **VASTE GAST-DIRIGENT** Stéphane Denève • **HONORARY CHIEF CONDUCTOR** Jaap van Zweden • **ERE-DIRIGENT** Edo de Waart • **ASSISTENT-DIRIGENT** Chloe Rooke

1E VIOL • Joris van Rijn* • Nadia Wijzenbeek* • Dimiter Tchernookov* • Alexander Baev • Fred Gaasterland • Roswitha Devrient • Maria Escarabajal • Alberto FacanhaJohnson • Mariska Godwaldt • Josje ter Haar • Masha Iakovleva • Julija Hartig • Kerstin Kendler • Pamela Kubik • Leonie Mensink • Pedja Milosavljevic • Gerrie Rodenhuis • Ruud Wagemakers • Stella Zake **2E VIOL** Casper Bleumers** • Andrea van Harmelen** • Joao Filipe Farinha Fernandes** • Sarah Loerkens** • Ian vanden Berk • Esther de Bruijn • Michiel Eekhof • Yvonne Hamelink • Annemarie van Helderer • Esther Kövy • Dana Mihailescu • Renate van Riel • Alexander vanden Tol • Eveline Trap • Nina de Waal • Nika Toskan • Matthijs vander Wel **ALTVIOL** Francien Schatborn** • Frank Brakkee • Huub Beckers • Arjan Wildschut • Igor Bobylev • Marije Helder • Annemijn den Herder • Annemarie Konijnenburg • Sabine Duch • Robert Meulendijk • Lotte de Vries • Ewa Wagner **CELLO** Michael Müller** • Michael Stirling** • Anton Istomin • Eveline Kraayenhof • Harm Bakker • Winnyfred Beldman • Mirjam Bosma • Crit Coenegracht • Anneke

Janssen • Ansfried Plat • Rebecca Smit • Arjen Uittenbogaard **CONTRABAS** Wilmar de Visser** • Annika Pigorsch • Jim Schultz • Sjeng Schupp • Ella Stenstedt • Stephan Wienjus • Servaas Jessen • Eduard Zlatkin **FLUIT** Ingrid Geerlings** • Barbara Deleu** • Ines Pires Pinto **PICCOLO** Maike Grobberhaar **HOBO** Aisling Casey** • Hans Wolters** • Yvonne Wolters • Marjolein Koning • **ALTHOBO** • Gerard van Andel **KLARINET** Frank vanden Brink** • Arjan Woudenberg** • Esther Misbeek **ES-KLARINET** Diede Brantjes • **BASKLARINET** Sergio Hamerslag **FAGOT** Hajime Konoe** • Jos Lammerse** • Birgit Strahl **CONTRAFAGOT** Marlene Schwärzler **HOORN** Petra Botma-Zijlstra** • Annelies van Nuffelen** • Toine Martens • Frédérick Franssen • Margreet Mulder • Rebecca Grannetia **TROMPET** Hans van Loenen** • Hessel Buma** • Johan Verheij • Raymond Rook **TROMBONE** Herman Nass** • Tim Ouwejan** • Niels Jacobs **BASTROMBONE** Pelle van Esch **TUBA** Bernard Beniers • **PAUKEN** • Paul Jussen** **SLAGWERK** Hans Zonderop** • Mark Haeldermans** • Esther Doornink • Vincent Cox **HARP** Ellen Versney **PIANO** Stephan Kiefer

AVROTROS

Prelude

De opmaat naar het
AVROTROS Vrijdagconcert!

In deze nieuwe podcast vertelt presentator Leonard Evers je iedere week meer over de bijzondere stukken die gaan klinken in TivoliVredenburg én op NPO Klassiek. Dat doet hij samen met verschillende gasten die in de studio aanschuiven. Aan de hand van muziekfragmenten word je warm gemaakt voor de mooie composities die je te wachten staan. Je luistert 'Prelude' via de gratis app van NPO Luister of via je favoriete podcast-app.

Luister hier: npoklassiek.nl/podcasts/prelude

Volgende CONCERTEN

Clara-Jumi Kang

Lorenzo Viotti

ZATERDAG 14 OKTOBER, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

Clara-Jumi Kang en Rotterdams
Philharmonisch Orkest:
**Britten &
Moesorgski**

Rotterdams Philharmonisch Orkest
Finnegan Downie Dear dirigent
Clara-Jumi Kang viool

ADÈS The Exterminating Angel Symphony
BRITTEN Vioolconcert
MOESORSGKI/RAVEL Schilderijen van een
tentoonstelling

COLOFON | **PROGRAMMERING:** Jorinke van Deelen **PRODUCTIE:** Manon Tuynman, Jacinta Wetzter **PROGRAMMATOELICHTING:** Paul Janssen **REDACTIE:** Alexander Klapwijk / Pieter Peverelli **FOTOGRAFIE:** Esther de Bruijn, Van Gilst Photography, Kaupo Kikkas, Anna van Kooij, Melle Meivogel, Allard Willemse, Hans van der Woerd
ART DIRECTION: Norbert Croonenberg **PRODUCTIEBEGELEIDING:** Regalis, Zeist

VRIJDAG 20 OKTOBER, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

Lorenzo Viotti dirigeert
**Tsjaikovski &
Rachmaninov**

Nederlands Philharmonisch Orkest
Lorenzo Viotti dirigent
Bertrand Chamayou piano

BRITTEN Sinfonia da requiem
RAVEL Pianoconcert voor de linkerhand
TSJAIKOVSKI De storm
RACHMANINOV Het dodeneiland

CONCERTOVERZICHT 2023

VRIJDAG 15 SEPTEMBER 2023

**Openingsconcert:
De Klokken van
Rachmaninov**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Karina
Canellakis | Benjamin Goodson |
Tsoupanaki | Sibelius | Rachmaninov

VRIJDAG 22 SEPTEMBER 2023

**Maria Milstein met het
Concertgebouw
Kamerorkest**
Michael Waterman | Maria
Milstein | Walker | Schubert |
Beethoven | Sibelius |
Tsjaikovski/Waterman

VRIJDAG 29 SEPTEMBER 2023

**Netopil en Špaček in een
Tsjechisch programma**
Radio Filharmonisch Orkest |
Tomáš Netopil | Josef Špaček |
Dvořák | Suk | Smetana

VRIJDAG 6 OKTOBER 2023

**Hannes Minnaar en het
Groot Omroepkoor:
Brahms en Martin**
Groot Omroepkoor | Florian
Helgath | Anton Spronk | Brahms
| Mason | Martin

VRIJDAG 13 OKTOBER 2023

Klassieke Top 400
Radio Filharmonisch Orkest |
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor |
Chloe Rooke | Wilma ten Wolde

ZATERDAG 14 OKTOBER 2023

**Clara-Jumi Kang en
het Rotterdams
Philharmonisch Orkest**
Rotterdams Philharmonisch
Orkest | Finnegan Downie Dear |
Clara-Jumi Kang | Adès | Britten |
Moesorgski/Ravel

VRIJDAG 20 OKTOBER 2023

**Viotti dirigeert Tsjaikovski
en Rachmaninov**
Nederlands Philharmonisch
Orkest | Lorenzo Viotti | Bertrand
Chamayou | Britten | Ravel |
Tsjaikovski | Rachmaninov

VRIJDAG 27 OKTOBER 2023

**Hannes Minnaar en
Thomas Oliemans**
Thomas Oliemans | Hannes
Minnaar | Schubert | Bartók | Wolf

VRIJDAG 10 NOVEMBER 2023

**Sir Mark Elder in een Brits
programma**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Sir Mark
Elder | Goodson | Grieg | Delius |
Vaughan Williams | Elgar

VRIJDAG 17 NOVEMBER 2023

**Isabelle van Keulen en
Hartmut Haenchen:
Brahms & Strauss**
Noord Nederlands Orkest |
Hartmut Haenchen | Isabelle
van Keulen | Brahms | Strauss

VRIJDAG 24 NOVEMBER 2023

**Bertie Baigent en Olga
Pashchenko: Beethoven
& Clara Schumann**
Orkest van de Achttiende Eeuw
| Bertie Baigent | Olga
Pashchenko | Beethoven |
C. Schumann | Mayer |
Beethoven

VRIJDAG 1 DECEMBER 2023

**Canellakis met Mahlers
Eerste Symfonie**
Radio Filharmonisch Orkest |
Karina Canellakis | Victor Julien-
Laferrière | Smyth | Bosmans |
Mahler

VRIJDAG 8 DECEMBER 2023

**Stéphane Denève dirigeert
het Requiem van Fauré**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Stéphane
Denève | Marc Korovitch
| Debussy/Escher | Koechlin |
Fauré

VRIJDAG 15 DECEMBER 2023

**Kerst met de Nederlandse
Bachvereniging**
Koor en orkest van de
Nederlandse Bachvereniging |
Alex Potter | Schein | Michael |
Strungk | Lasso | Kuhnau |
Hammerschmidt | Bach

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023

AVROTROS Kerstconcert
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Marcus
Creed | Mozart | Finzi | Vaughan
Williams

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

*De klassieke start
van je weekend!*

www.avrotrosvrijdagconcert.nl

AVROTROS

{ omroep
muziek

